ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2019/1957 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Νοεμβρίου 2019

σχετικά με την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά εξαίρεση που χορήγησε το Ηνωμένο Βασίλειο από ορισμένες ουσιαστικές διατάξεις του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 923/2012 της Επιτροπής

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2019) 8345]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2018, για τη θέσπιση κοινών κανόνων στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας και την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας, και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2111/2005, (ΕΚ) αριθ. 1008/2008, (ΕΕ) αριθ. 996/2010, (ΕΕ) αριθ. 376/2014 και των οδηγιών 2014/30/ΕΕ και 2014/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 552/2004 και (ΕΚ) αριθ. 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3922/91 του Συμβουλίου ([1]), και ιδίως το άρθρο 71 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 20 Σεπτεμβρίου 2019, το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποίησε στην Επιτροπή, στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας («ο Οργανισμός») και στα άλλα κράτη μέλη ότι είχε χορηγήσει εξαίρεση, σύμφωνα με το άρθρο 71 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1139, σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών που εκτελούν πτήσεις εντός του Ηνωμένου Βασιλείου κάτω από 3 000 πόδια από τη στάθμη της θάλασσας και εντός εναέριου χώρου της κατηγορίας Δ, από τις απαιτήσεις που καθορίζονται στη SERA.5005 στοιχείο α) [κανόνες πτήσης εξ όψεως (VFR)] του παραρτήματος του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 923/2012 της Επιτροπής ([2]). Στην εξαίρεση που κοινοποιήθηκε διευκρινίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η προηγούμενη, ταυτόσημη εξαίρεση, η οποία είχε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή στις 17 Απριλίου 2019, ανακαλείται από τη 12η Σεπτεμβρίου.

(2) Η ανωτέρω εξαίρεση επιτρέπεται όταν αεροσκάφος ίπταται υπό τους εξής σωρευτικούς όρους: i) μόνον κατά τη διάρκεια της ημέρας, ii) με ταχύτητα η οποία, σύμφωνα με τον δείκτη ταχύτητας του αέρα, φθάνει έως τους 140 κόμβους, ώστε να δίδεται εγκαίρως η προσήκουσα δυνατότητα παρατήρησης της λοιπής κυκλοφορίας και τυχόν εμποδίων για την αποφυγή σύγκρουσης, iii) χωρίς νέφη και με ορατή την επιφάνεια του εδάφους και, εάν το αεροσκάφος δεν είναι ελικόπτερο, με ορατότητα πτήσης τουλάχιστον 5 km ή, εάν το αεροσκάφος είναι ελικόπτερο, με ορατότητα πτήσης τουλάχιστον 1 500 m.

(3) Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει χορηγήσει αυτή την εξαίρεση για να διευκολύνει την ασφαλή μετάβαση στις μελλοντικές απαιτήσεις του εναέριου χώρου, όπως διατυπώνονται στο αναθεωρημένο σχέδιο δράσης υψηλού επιπέδου και, ιδίως, για να δοθεί χρόνος για την εφαρμογή των διαδικαστικών αλλαγών στην υπηρεσία εναέριας κυκλοφορίας, οι οποίες είναι αναγκαίες για την ασφαλή εφαρμογή των σχετικών απαιτήσεων SERA, και για να ληφθεί υπόψη ο εκσυγχρονισμός του εναέριου χώρου. Τέλος, το Ηνωμένο Βασίλειο προέβη σε περιγραφή των διαφόρων μέτρων άμβλυνσης που συνοδεύουν την εν λόγω εξαίρεση.

(4) Η εξαίρεση χορηγήθηκε για την περίοδο από τις 12 Σεπτεμβρίου 2019 έως τις 25 Μαρτίου 2020. Από το 2014, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει εκδώσει οκτώ εξαιρέσεις από τη SERA.5005 στοιχείο α) του παραρτήματος του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 923/2012 σωρευτικής διάρκειας εξήντα ενός μηνών ([3]). Βάσει της αρχής σύμφωνα με την οποία οι νέοι κανόνες εφαρμόζονται αμέσως για τα μελλοντικά αποτελέσματα κατάστασης που προκύπτει δυνάμει παλαιότερου κανόνα, οι οκτάμηνες περίοδοι που αναφέρονται στο άρθρο 71 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1139 πρέπει να υπολογίζονται συνεκτιμώμενων των περιόδων πριν από την έναρξη ισχύος του εν λόγω κανονισμού. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ο Οργανισμός αξιολόγησε κατά πόσον πληρούνταν οι όροι του άρθρου 71 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ορισμένοι όροι δεν πληρούνται.

(5) Η Επιτροπή συμφωνεί με τη σύσταση του Οργανισμού.

([1]) ΕΕ L 212 της 22.8.2018, σ. 1.

([2]) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 923/2012 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2012, για καθορισμό των κοινών κανόνων αέρος και των επιχειρησιακών διατάξεων σχετικά με τις υπηρεσίες και τις διαδικασίες αεροναυτιλίας και την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1035/2011 και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1265/2007, (ΕΚ) αριθ. 1794/2006, (ΕΚ) αριθ. 730/2006, (ΕΚ) αριθ. 1033/2006 και (ΕΕ) αριθ. 255/2010 (ΕΕ L 281 της 13.10.2012, σ. 1).

([3]) E 4869, E 4919, E 4761, E 4312, E 4163, E 4073, E 3982, E3960.

(6) Δυνάμει του άρθρου 71 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1139, ένα κράτος μέλος επιτρέπεται να χορηγήσει εξαίρεση μόνον εάν η εξαίρεση χορηγείται σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο υποκείμενο στον παρόντα κανονισμό «σε περίπτωση απρόβλεπτων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που επηρεάζουν τα εν λόγω πρόσωπα ή έκτακτων λειτουργικών αναγκών των προσώπων αυτών» και με την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλοι οι όροι των στοιχείων α) έως δ) του εν λόγω άρθρου.

(7) Η Επιτροπή κρίνει ότι η εξαίρεση δεν πληροί τον όρο των «έκτακτων λειτουργικών αναγκών». Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται από την επανειλημμένη έκδοση εξαίρεσης του ίδιου είδους από τις 13 Νοεμβρίου 2014. Η συνεχής επανάληψη της εξαίρεσης δείχνει ότι η διάρκειά της δεν είναι περιορισμένη και καταδεικνύει ότι πραγματικός στόχος είναι να διατηρηθεί η μακροχρόνια παρέκκλιση από τη SERA.5005 στοιχείο α) και όχι η αντιμετώπιση συγκεκριμένης έκτακτης λειτουργικής ανάγκης προσώπου στο οποίο εφαρμόζονται οι εν λόγω διατάξεις. Επιπλέον, το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο ανέφερε στην κοινοποίησή του ότι δεν επέβαλε την ελάχιστη απόσταση από νέφος σε εναέριο χώρο της κατηγορίας Δ και ότι δήλωσε ότι θα λάμβανε μακροπρόθεσμα μέτρα συμμόρφωσης με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 923/2012 δεν μεταβάλλει το συγκεκριμένο συμπέρασμα.

(8) Με βάση τα ανωτέρω, δεν είναι αναγκαίο να αξιολογήσει η Επιτροπή κατά πόσον τηρήθηκαν οι όροι του άρθρου 71 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1139. Ωστόσο, η Επιτροπή παρατηρεί τα εξής.

(9) Η Επιτροπή κρίνει ότι η εξαίρεση δεν πληροί τον όρο του άρθρου 71 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1139, διότι οι ανάγκες που προκαλούνται από την εν λόγω εξαίρεση μπορούν να αντιμετωπιστούν επαρκώς με άλλα μέσα που είναι σύμφωνα με τον κανονισμό. Πράγματι, παρά τους ισχυρισμούς του Ηνωμένου Βασιλείου, ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 923/2012 επιτρέπει την επαρκή κάλυψη των αναγκών χωρίς τη χορήγηση εξαίρεσης. Δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, οι πτήσεις μπορούν να εκτελούνται ως «ειδικές πτήσεις εξ όψεως (VFR)», όπως προβλέπεται στη SERA.5010 [Ειδικές πτήσεις εξ όψεως (VFR) σε ζώνες ελέγχου], οι οποίες εξουσιοδοτούνται από τον έλεγχο εναέριας κυκλοφορίας να λειτουργούν εντός ζώνης ελέγχου υπό μετεωρολογικές συνθήκες κάτω των μετεωρολογικών συνθηκών πτήσης εξ όψεως. Ειδάλλως, όποτε υπάρχει ανάγκη εκτέλεσης πτήσης στο πλαίσιο λειτουργιών εντός δεδομένης κατηγορίας εναέριου χώρου συμβατών με λιγότερο περιοριστική κατηγορία, θα μπορούσαν να εξεταστούν λύσεις όπως: ανακατάταξη του εξεταζόμενου εναέριου χώρου ή επανασχεδιασμός του όγκου του εξεταζόμενου εναέριου χώρου με καθορισμό περιορισμών ή δεσμεύσεων του εναέριου χώρου, ή των επιμέρους όγκων λιγότερο περιοριστικών κατηγοριών εναέριου χώρου (π.χ. διάδρομοι), όπως προβλέπεται στη SERA.6001 στοιχείο α).

(10) Τέλος, η εξαίρεση δεν πληροί τις απαιτήσεις ασφάλειας και δεν συμμορφώνεται με τις βασικές απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1139. Εν προκειμένω, η Επιτροπή παραπέμπει στην προηγούμενη απόφασή της (αιτιολογικές σκέψεις 11-13) σχετικά με εξαίρεση από τη SERA.5005 στοιχείο α) του παραρτήματος του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 923/2012 ([4]).

(11) Συνεπώς, το επίπεδο ασφάλειας επηρεάζεται δυσμενώς από την εφαρμογή της εξαίρεσης που κοινοποιήθηκε στις 17 Απριλίου 2019 και η εξαίρεση δεν συνάδει με τους γενικούς στόχους ασφάλειας του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1139.

(12) Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι, σύμφωνα με την προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την εξαίρεση από τη SERA.5005 στοιχείο α) του παραρτήματος του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 923/2012 ([5]), απαιτείτο από το Ηνωμένο Βασίλειο να ανακαλέσει την εξαίρεση και όχι να παρατείνει χρονικά την εφαρμογή της όπως έπραξε.

(13) Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ένωση, δυνάμει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, οι Συνθήκες παύουν να ισχύουν στο αποχωρούν κράτος από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης ή, ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, δύο έτη μετά τη γνωστοποίηση, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε συμφωνία με το εν λόγω κράτος μέλος, αποφασίσει ομόφωνα την παράταση της συγκεκριμένης προθεσμίας. Η προθεσμία αυτή έχει παραταθεί τρεις φορές, τελευταία φορά με την απόφαση (ΕΕ) 2019/1810 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ([6]), βάσει της οποίας παρατάθηκε έως τις 31 Ιανουαρίου 2020 το αργότερο.

([4]) Απόφαση C(2016) 7654 final της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 2016, με την οποία δεν επιτρέπεται στο Ηνωμένο Βασίλειο να χορηγήσει εξαίρεση από ορισμένες ουσιαστικές απαιτήσεις που ορίζει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 923/2012 της Επιτροπής.

([5]) Απόφαση C(2016) 7654 final.

([6]) Απόφαση (ΕΕ) 2019/1810 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σε συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, της 29ης Οκτωβρίου 2019, για την παράταση της προθεσμίας δυνάμει του άρθρου 50 παράγραφος 3 της ΣΕΕ (ΕΕ L 278 I της 30.10.2019, σ. 1).

(14) Στις 11 Ιανουαρίου 2019, με την απόφαση (ΕΕ) 2019/274 ([7]), το Συμβούλιο ενέκρινε, στις 14 Νοεμβρίου 2018, την υπογραφή της συμφωνίας αποχώρησης σε επίπεδο διαπραγματευτών. Η Ένωση επιβεβαίωσε ότι είναι έτοιμη να προχωρήσει ταχέως στην υπογραφή και τη σύναψή της σε περίπτωση που το Κοινοβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου εγκρίνει τη συμφωνία αποχώρησης. Το τέταρτο μέρος της συμφωνίας αποχώρησης ([8]) προβλέπει μεταβατική περίοδο η οποία αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας, κατά τη διάρκεια της οποίας το δίκαιο της Ένωσης εξακολουθεί να ισχύει ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού, όπως ορίζεται σε αυτήν.

(15) Σε κάθε περίπτωση, η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται μόνον επί όσο χρονικό διάστημα το δίκαιο της Ένωσης ισχύει ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η εξαίρεση από τις απαιτήσεις που ορίζονται στη SERA.5005 στοιχείο α) του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 923/2012, την οποία χορήγησε το Ηνωμένο Βασίλειο και κοινοποίησε στις 20 Σεπτεμβρίου 2019 στην Επιτροπή, στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας και στα άλλα κράτη μέλη, με την οποία επιτρέπονται μετεωρολογικές συνθήκες πτήσης εξ όψεως, απόσταση από τα ελάχιστα νεφών και κανόνες πτήσης εξ όψεως μη σύμφωνα με την απαίτηση διατήρησης επαρκούς απόστασης από νέφη, δεν πληροί τους όρους του άρθρου 71 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1139.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας.

Βρυξέλλες, 25 Νοεμβρίου 2019.

Για την Επιτροπή
Violeta BULC
Μέλος της Επιτροπής

([7]) Απόφαση (ΕΕ) 2019/274 του Συμβουλίου, της 11ης Ιανουαρίου 2019, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, της συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ 47 I της 19.2.2019, σ. 1).

([8]) Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ C 144 I της 25.4.2019, σ. 1).